

MÅLPLAN KOKKELUR

SKONSENG NATURBARNEHAGE
BARNEHAGEÅRET 2021/2022

SKONSENG
naturbarnehage

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Barna skal få uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter

- Personalet er gode rollemodeller og lærer barna at de bestemmer over seg selv, og at det er helt greit å si nei om det er noe man ikke vil eller har lyst til.
- Barna skal få gode erfaringer med at å uttrykke behovene sine, og si hva de ønsker/vil.
- Vi har samlingsstunder og andre møter gjennom dagen hvor vi fokuserer på å lytte til hverandre og har et demokratisk perspektiv.

Bruke språket til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter

- Vi setter oss inn i andres konflikter og utvikler empati.
- Vi øver på å løse konflikter muntlig mellom de involverte, og lar barna si sin versjon uten at den voksne bare gjør seg en mening om hvordan det var. Vi lytter til hverandre og finner en løsning sammen.
- Vi skal vite at når vi sier «nei», «stopp» osv., så skal man lytte.

Videreutvikle sin begrepsforståelse og bruke variert ordforråd

- Vi øver på å uttale ordene riktig.
- Vi forklarer barna bruken av de enkelte ordene og hva ordene betyr.
- Vi bruker hyppig ranværingssord og gir en forklaring på hva ord og sitater betyr.

Leke, improvisere og eksperimentere med rim, rytme, lyder og ord

- Gjennom barnehagedagen hører vi på musikk og synger sanger.
- Vi klapper og lager bevegelser i takt med sangene.
- Vi leker oss med rim og regler, og lager våre egne.

Møte et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer

- Vi presenterer ulike eventyr for barnegruppa, og er aktiv med fortellinger gjennom hele året.
- På turer i nærområder får barna møte steder med sagn og fortellinger.

Oppleve spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale

- I samlingsstunder får barna erfaring med å lytte til hverandre.
- Vi leser eventyrbøker og faktabøker, og har lesestund både i utetid, innetid, under måltider og etter barnas initiativ.
- Voksne er interessert i hva barn sier, og kommer med oppfølgingsspørsmål for å få barn til å undre seg, og skape spennende samtaler.
- Voksne er aktive med sang i barnehagehverdagen, og skaper gode musikkstunder sammen med barna.

Utforske og gjøre seg erfaringer med ulike skriftspråksuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter

- Vi har alltid blyanter og tusjer tilgjengelig, og voksne viser med glede barna som ønsker å lære seg bokstaver, hvordan de skrives.
- Voksne skal være nysgjerrige sammen med barna, og vi skal lese for barna aktivt gjennom barnehageåret.
- I innemiljøet skal barna finne et utvalg av blader, bokstaver osv.
- Spill og brettspill skal være tilgjengelig for barna, og voksne skal aktivt være med og lese regler.
- Sammen utforsker vi alfabetet og blir nysgjerrig på bokstavene.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Å oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt

- For å oppnå bevegelsesglede bruker vi minirøris og bevegelsessanger aktivt året rundt.
- Vi bruker skolens gymsal om vinteren. Her kan vi lage hinderløype med ulike utfordringer og bruke kroppen vår i ulike aktiviteter.
- Øve på balanse og ulike motoriske utfordringer som å hinke, slå hjul etc.
- På vinteren bruker vi aktivt ski, aking, laging av hopp.

Bli kjent med egne behov, få kjennskap til menneskekroppen og utvikle gode vaner for hygiene og et variert kosthold

- Barna kjenner sin egen kropp og sine egne behov. Vi øver på å si fra til de voksne hva vi trenger.
- Vi ser på menneskekroppen og bruker navn på de ulike kroppsdelene.
- Vi vasker hendene før/etter mat og etter dobesøk.
- Vi øver på å være selvstendig, og vil at barna skal prøve selv før de spør en voksen. Barna oppfordres også til å hjelpe hverandre.
- La barn være med på matlaging og lære om hygiene rundt matlagingen. Vi smører også på brødskiva selv, og lager turmat.

Videreutvikle motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper

- På vinteren bruker vi aktivt ski og øver på ulike skiferdigheter: Gå sidelengs opp en bakke, stå på ski i nedoverbakker. Med/uten staver.
- Vi har ski-OL/VM.
- Vi øver oss å sykle uten støttehjul, og legger etterhvert ut på lengre turer med sykler.
- Finmotorikken øves ved å klippe på ulike måter, tegne med ulike materialer som tusj/penn/blyanter/kritt, perling, maling etc.

Opplive å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer

- Vi utfordrer barna til å tørre og prøve, og teste sine egne grenser.
- Personalet vet betydningen av risikofylt lek, og med sin faglige bakgrunn og utvelgelse av lekeområder og redskaper får barna oppleve å mestre -lek og aktiviteter i eg
- Personalet i barnehagen er aktive rundt risikofylt lek, og er med på barnas utvikling i deres eget tempo.

Bli trygge på egen kropp, få en positiv oppfatning av seg selv og bli kjent med egne følelser

- Vi snakker om at mennesker er alle forskjellige og ulike, for å skape et godt forhold til sin egen kropp. Vi prater åpent med hverandre både om kropp og følelser.
- Anerkjenn barnas følelser.
- Være gode rollemodeller, og prate om kroppen på en positiv måte.
- Ta i bruk passende litteratur som redskap for å kunne hjelpe barnet i vanskelige
- Positiv respons som arbeidsmetode.

Setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser

- Vi skal kunne si nei, og må også lytte til hva andre sier.
- Veilede barnet i situasjoner
- Oppmuntre til herjelek og veilede barna i den

Få innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid

- Vi får kjennskap om hvor maten kommer fra: melka, kjøttet, eggene, melet etc. Besøke gårder.
- Vi sanker råvarer som bær, potet, gulrot og sopp og bruker i maten vår. Både i skogen og barnehagens egne grønnsakshage.
- Vi varierer med måltid, og har en kjøkkendag i uken hvor vi baker/lager varmmat.
- Fiske, både sommer og vinter
- Barna får følge prosessen fra vi legger egg i rugemaskinen til klekking, foring og stell av høner, og til vi har egg og slakt på bordet.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Ha tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer

- Formingsrommet er alltid tilgjengelig, hvor barna kan gå inn å holde på med ulike aktiviteter og bruke forskjellige materialer.
- Vi har fokus på gjenbruksmaterialer.
- Vi tar gjerne med oss maling, tegnesaker, øks, kniver etc. i utemiljøet, og på turer i nærmiljøet.
- Vi finner ulike naturmaterialer som vi tar med oss for å bruke på kreative måter.
- De voksne vet at naturen er velsignet fri for definerte leker/materiell og anerkjenner naturen som arena for estetisk utfoldelse.

Ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede

- Vi tar i bruk fantasien vår og lager ting med ulike materialer som skal være tilgjengelig for barna hele tiden.
- Voksne skal motivere barna til å utforske materialer og prøve ut sin kreative tenkning.
- De voksne må støtte opp om barnas fantasi.

Bearbeide inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne

- Personalet skal gi rom for, støtte og berike barnas bearbeiding og vise respekt.
- Vi bruker aktivt flere uttrykksformer som for eksempel tegning og maling.
- Oppfordre barna til å bruke det vi finner i naturen til å skape noe.
- Vi uttrykker oss gjennom musikk, dans, drama og sang, og utforsker dette etter barnas initiativ.

Møte et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre

- Vi utforsker nærmiljøet sammen for å se hva det har å tilby av materialer.
- Utkledningsklær skal henge tilgjengelig for barna slik at de kan uttrykke og utforske etter deres egne ønsker, og kan delta i ulike opplevelser sammen med andre.
- Besøke utstillinger og galleri
- Delta på fellessamlinger på skolen

Bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk

- I både innemiljøet og uterommet skal barna finne et bredt utvalg av materialer og verktøy. Barna skal introduseres for ulike teknikker, og få bruke kamera og iPad til å uttrykke seg estetisk.
- Vi bruker spikking og øks til kreativ utfoldelse, og lager enkle ting med treverk.
- Vi bruker landart som en arbeidsteknikk, og ser hva vi kan lage ute i naturen.

Oppleve glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet

- Voksne skal være nysgjerrig og lydhør på barnas uttrykk.
- Det skal legges til rette for at barna skal oppleve glede og samhørighet gjennom felles skapende opplevelser.
- Utforske og skape ulike iskulpturer om vinteren.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Å oppleve og utforske naturen og naturens mangfold

- Vi bruker naturen aktivt og erfarer hva naturen har å by på.
- Vi bruker nærmiljøet og blir kjent med det rundt oss.
- Undre seg i naturen, se på trær, dyr og insekter. Er det noe vi ikke vet, undrer vi oss sammen om det og eventuelt tar det med tilbake til barnehagen og finner det ut sammen.
- Nedbryting: Hva skjer med det som dør i naturen og mat/søppel som blir liggende? Vi utforsker og prøver ut.
- Gjennom utforsking av naturen høster og sanker vi også naturmaterialer som kongle, granskjegg, steiner etc., som vi kan bruke sammen med andre fagområder og i lek.

Få gode opplevelser med friluftsliv året rundt

- Vi bruker aktivt friluftsliv året rundt, og gir barna rike erfaringer.
- Vi er ute uansett temperatur, om så bare en liten tur.
- Vi har fokus på at alle årstidene er forskjellige og hva som er spesielt med hver årstid.
- Bekledning: Kokkeluran skal øve seg på å se an været og temperatur i forhold til hva de skal ha på seg ute.
- Vi er på turer som innebærer padling, klatring og grotting, hvor barna får utfordre seg i sitt eget tempo.

Oppleve, utforske og eksperimentere med naturfenomener og fysiske lover

- Barna skal bli kjent med ulike naturfenomener gjennom erfaringer og refleksjoner rundt det å eksperimentere, både i naturen og i barnehagen. Vi prater og undrer oss sammen om ulike naturfenomener. F.eks: Hvorfor fryser vannet, hvordan smelter det, hva er tåke, regn, torden/lyn, luft og vann.
- Tips og ideer til aktiviteter og eksperimenter ligger på pbl-mentor. «real-fag»

Få kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lære av naturen og utvikle respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen

- Vi skal ta vare på naturen, det som ikke hører hjemme i naturen tar vi med oss. Det innebærer å ta opp søppel etter oss selv og andre.
- Ha respekt for naturen. Ikke trækker på småkrypene så snart vi ser dem og huske på at trærne er levende.
- Kokkeluran skal få kjennskap til gjenbruk, kildesortering og gjenvinning. Vi øver på hva som skal gå grønnsøppel, papir, metall, restavfall og til hønene.
- Vi praktiserer gjenbruk, og reparer og ordner ødelagte ting i stedet for å kjøpe nytt.
- Vi får inspirasjon gjennom «Planetpatruljen» på NRK.
- Positive opplevelser i naturen i samspill med andre.
- Miljøtrappa opp på avdelingen

Få kunnskap om dyr og dyreliv

- Kokkeluran skal få erfaringer med dyrelivet, og hvordan dyrene lever: pelsskifte, mat, spor, hi, barn. Dette gjør vi av utgangspunkt i hvilke dyr barna viser interesse for.
- Vi ser etter muligheter hvor vi kan besøke saufjøs/kufjøs/museet med utstoppede dyr.
- Barna skal få kjennskap til ulike insekter, fugler og hva vi har i nærområdet. Vi bruker de riktige navnene til artene. I barnehagen skal barna få være med på det daglige stellet av hønene.
- Barna skal delta på mating av fuglene på barnehagens fuglebrett, og få erfaringer med ulike fugler.

Lager konstruksjoner av ulike materialer og utforske muligheter som ligger i redskaper og teknologi

- Skal få mulighet til å bruke kniv, øks, sag, hammer og skrumaskin. Lære hvordan vi bruker dette utstyret og hvilke sikkerhetsregler en må ta. Disse redskapene tar vi med oss i tursekken, hvor barna får erfaring til å bruke disse redskapene i ulike aktiviteter.
- Forstørrelsesglass er aktivt i bruk.
- Ta rede på nedfallstrær, kappe opp og bruke til ved. Barna er gjerne med på fyring i ovn og laging av bål.

Få kjennskap til menneskets livssyklus

- Vi får erfaringer, snakker om og utforsker kroppen vår. Hva kan vi gjøre med kroppen vår og hvilke bevegelser klarer vi? Kroppen brukes dagen lang og vi kan kjenne på det å bli sliten, f.eks på tur og i lek.
- Vi undrer oss om hvordan kroppen er oppbygd, med tanke på hvordan et menneske fungerer. Vi prater om f.eks fødsel og død, og bruker bøker og digitale verktøy aktivt i dette.
- Vi sammenligner menneskets livssyklus med naturen og dyrene: f.eks om vi møter på levende/døde dyr.

ANTALL, ROM OG FORM

Oppdage og undre seg over matematiske sammenhenger

- Barna skal kunne leke og utforske, undre seg over sammenhenger og oppdage og prøve ut ulike mønster og system.
- Vi ser på symboler og tall som gir sammenhengen til andre erfaringer.

Utvikle forståelse for grunnleggende matematiske begreper

- Bevisst skal vi bruke begreper som venstre, høyre, over, under og andre plasseringsord.
- Vi øver oss fargene og hva fargene heter i sammenheng med sortering og mønster.

Leke og eksperimentere med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på

- Vi leker oss med pluss og minus.
- Vi teller ulike ting.
- Når vi baker og lager mat er barna med å måler opp ingredienser.

Erfare størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse

- Vi eksperimenterer på å måle og sammenligne sammen med barna.
- Utfordre barna til sortering og klassifisering i barnehagehverdagen.

Bruke kroppen og sansene for å utvikle romforståelse

- Barna vet romavgrensningene inne og hva vi kan gjøre hvor.
- Voksne introduserer bruken av gps og studerer kart sammen med barna.
- Vi har fokus på hvor turplassene er og hvor vi må gå for å komme oss dit.
- Vi avgrenser områder på tur, slik at barna vet hvilke områder de skal holde seg innenfor.

Undersøke og gjenkjenne egenskaper ved former og sortere dem på forskjellige måter

- Vi utforsker grunnformer som trekant, kvadrat og rektangel. Vi lager mønstre og andre kreative verk.
- Barna skal få gjøre erfaringer med, kunne gjenkjenne og benevne de ulike formene. De skal få et innblikk i hva de ulike formene egner seg til i bruk.
- Sortering brukes aktivt på Kokkeluran, både i rydding og i leken.

Undersøke og få erfaring med løsning av matematisk problemer og oppleve matematikkglede

- Det tenkes praktisk både i ute- og innemiljøet. Vi lager ting sammen og bruker hverandre til å finne kreative løsninger. Feks: Kappe ved/planker, fuglekasse, snekring, tau. Hvilken spiker passer og hvilken redskap passer best til gjøremålet?
- Brettspill og andre spill i barnehagehverdagen kan by på flere utfordringer og sammen kan vi løse disse ved hjelp av for eksempel matematiske begreper og telling.
- Baking.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Få kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen

- Barna skal få kjennskap til hvorfor vi feirer jul og påske og hva vi gjør gjennom disse tradisjonene.
- Vi snakker om ulikheter og forskjeller på religioner og tradisjoner, vi skal vite at det finnes andre som feirer andre høytider enn oss.

Utforske og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål

- Vi er åpne mot hverandre og tar oss tid til å undre oss sammen.
- Lytte til andres synspunkter, reflektere og finne svar over filosofiske spørsmål.
- Ingen spørsmål er dumme. Vi lærer og finner ut ting sammen. Barna skal få ordentlige svar.

Få kjennskap til, forstå og reflektere over grunnleggende normer og verdier

- Med voksne som gode rollemodeller får barna oppleve en holdning til bærekraft som er i tråd med samfunnets satsning og utfordring. Gjennom barnehagens praksis får oppleve denne verdien.

Få en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting og leve sammen på

- Vi utvikler empati for hverandres følelser, vi bruker tid på å sette oss inn i andres situasjon.
- Vi viser at vi bryr oss om hverandre, og gjør ting mot andre som du vil andre skal gjøre mot deg.
- Aktuell litteratur taes fram i situasjoner og hendelser hvor det trengs.

Utvikle interesse og respekt for hverandre og forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap

- Kokkeluran øver på folkeskikk, hvor vi blant annet har fokus på hvordan vi opptrer mot hverandre, at vi rydder av bordet etter vi har spist og rydder opp etter oss etter en aktivitet.
- Gruppen har fokus på vennskap, hvor vi øver på hvordan vi snakker sammen og er mot hverandre. De voksne er rollemodeller og viser gode verdier og holdninger rundt dette.
- «Har vi ikke noe fint å si, så trenger vi ikke å si noe».
- Vi ser på likheter og ulikheter i gruppa vår. Få respekt for at alle er forskjellige.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikle tillit til deltakelse i samfunnet

- De voksne må vise barna tillit, og gi barna tid og anledning til å stille spørsmål om hverdagen og samfunnet.
- Kokkeluran vet av mange ulike turplasser i nærmiljøet, og er selv med på å bestemme hvor turen går. De er også med å bestemme hvordan hverdagen ellers blir lagt opp, ut fra deres interesser og ønsker.

Erfare at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse

- Vi sørger for at alles stemme blir hørt og lar alle få tid til å snakke. Vi øver på turtaking og lytter til hverandre. Barna skal få like muligheter til og bli sett og hørt.
- Vi sørger for at alle barna får mulighet til å delta i aktiviteter o.l., og lar de vite at det ikke alltid blir helt som man ønsker.

Utforske ulike landskap, bli kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lære å orientere seg og ferdes trygt

- Barnegruppa skal vite hvordan de ferdes ute i trafikken: ser oss for før vi krysser veien, går på siden av veien (følger hvitlinja). Dette snakker vi spesifikt om når vi er ute på turer.
- Vi snakker om og viser ulike plasser i nærmiljøet som f.eks flyplass, togstasjon, butikker, bibliotek.
- Nærmiljøet skal brukes aktivt, og Kokkeluran skal vite hvor ulike steder i nærmiljøet er: Brensla, Lunndalen, Emilmyra, hytta, Løveklippen, fotballbanen osv.
- Kartet blir brukt aktivt for å lære seg om avstander, ting i nærmiljøet, hvordan vi skal orientere oss til hverandre og plasseringer.

Bli kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner

- Vi får kunnskap om lokale stedsnavn: Gammelskola - hva har den blitt brukt til, Emilmyra skianlegg - hva foregår der, Langvatnet og langvasstrollet, Svartisen, gårder og åkere rundt omkring - hva skjer på disse gjennom året, togstasjonen, kirka - hva brukes den til og historie rundt den.
- Lage tradisjonsmat og bake rengakaka.

Bli kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer

- Påske- og julefeiring er ulike tradisjoner vi har kjennskap til.
- Familieformer: vi snakker om familiene våre.
- Idé til adventskalender: «Julemusa». Vi har fokus på familier som ikke har det like godt, hvor vi erfarer å hjelpe dem.

Bli kjent med at samene er Norges urfolk, og får kjennskap til samisk kultur

- Samefolkets dag markeres 6.februar. Da henges opp flagget og vi snakker om samisk kultur.
- Souvas eller reinkjøtt kan presenteres denne dagen.
- Bruk lavvo som arena for å formidle hvordan samene levde i pakt med naturen.
- Få kjennskap til nasjonale minoriteter.

